

Prædiken til 4. søndag efter trinitatis

Luk. 6, 36-42

Der er noget gavmildt over tatoveringer. At folk vælger at trække en lille flig af deres sjæl ud og sætte det på overarmen, så vi andre kan kigge med. For nysgerrige mennesker, som jeg selv, er det en stille glæde her i sommertiden at ligge ved stranden og prøve at stykke folks livshistorier sammen ud fra de citater og motiver, de har valgt. De er åbne dagbøger, billboards i bikini.

Selv tør jeg ikke få én, for jeg fortryder med sikkerhed motivet. De fyndord jeg prydede mine stilehæfter med i 8. klasse, vil jeg nødt, at andre skulle konfrontere mig med, hver gang jeg kommer i en t-shirt. Det var dengang; nu er mit livsmotto et andet. Men heldigvis findes der andre, mere modige og mere gavmilde mennesker. Der er én tatovering, som jeg er stødt på flere gange på forskellige mennesker. Sidst på en mor, som var travlt optaget af at holde sit hyppigt badende barn indsmurt i solcreme. Hun havde sat sit hår op i en knold, og mellem skuldrebladene stod der: "Only God can judge me". "Kun Gud kan dømme mig".

Det er en markant sætning, og hvor den måske var tænkt som en løftet pegefinger til alle, som har for travlt med, hvad andre siger og gør, så har den nok desværre den

modsatte virkning. Man bliver nysgerrig. Hvad fik hende til at vælge lige den sætning? Er der noget med faderskabet til det barn, hun smører ind i solcreme? Har hun skullet træffe en frygtelig beslutning, som andre kunne fordømme hende for? Eller er hun bare et dybt kristen menneske, der ved, at det jo er sådan, det forholder sig: Kun Gud kan dømme os. Det er derfor, Jesus fortæller os, at vi ikke skal dømme, for det mål vi måler med, skal vi selv få tilmålt med.

Det græske ord for at dømme, (KRINÁ), kan også betyde at skille ad, sætte skel. At fælde en dom er også at sætte skel, fremhæve og forstå, at der er forskel. Da Gud skaber himlen og jorden, består en hel del af skabelsesprocessen i at sætte skel: mellem dag og nat, hav og jord osv. Vi kan ikke navigere i kaos, så han gør jorden beboelig for os. Vi forstår verden og kan navigere i den, fordi der er forskelle, og det ikke er en stor forskelsløs masse. Mennesket fører denne skabertrang videre; vi inddeler i arter, racer, verdensdele, landsdele, osv. Det er der ikke noget i vejen med. Vi udforsker og forstår verden. Problemet opstår, når vi går for vidt. Opfører skel, nye kategorier og giver dem en betydning, de ikke har. Så gør vi vold på Guds

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

virkelighed.

Grækerne har en sjov figur på denne menneskelige fejltagelse. De fortæller om kæmpen Prokrustes, der drev et herberg med en seng, som ingen af gæsterne passede i. Men det problem løste Prokrustes ved at strække de korte mennesker lange og hugge stykker af de lange, så de blev korte. Så passede alle alligevel i hans seng.

Hvor ofte har man ikke taget sig selv i at begå den fejl? Man har en forhåndsforestilling om et menneske på baggrund af dennes udseende, antallet af tatoveringer, hudfarve, køn, dialekt eller andet, og ved nærmere bekendtskab finder man ud af, at de ikke passer til den mærkat, man umiddelbart har sat på dem, den kategori, man først havde placeret dem i. Dumhed er, som Prokrustes, at insistere på at tilpasse menneske til den kasse, man først placerede dem i. Visdom er at erkende, at man tog fejl. Visdom er at erkende, at virkeligheden er anderledes og større end ens fordomme.

Ofte står forfængeligheden i vejen for at blive klogere. Det kan være hårdt at indrømme, at man selv har taget fejl. Derfor er Natan så snu, når han fortæller David om den rige mand, som havde mange får og alligevel tager den fattige mands eneste lille får. I det tilfælde er David ikke i tvivl. På afstand ser han virkeligheden, som den er og fælder den retfærdige og rigtige dom, som er, at den rige har handlet forkert. Så er det, Natan holder spejlet op, og David ved, at han må dømme sig selv på samme måde, som han lige har dømt en anden.

David lærer, at hans domme og fordømmelse rammer tilbage som en boomerang. Døm

ikke, for så skal du selv dømmes. Man kunne fristes til at mene, at konsekvensen af dagens tekster, må blive, at man skal holde sig helt og aldeles for sig selv. Lægge sig i sofaen og bestræbe sig på at være ligeglad. Lige glad med alt. Det hele kan være lige gyldigt. Men der er jo forskel. Gud satte skel mellem lys og mørke. Jesus fortæller os, at der er forskel på næstekærlighed og udstødelse. Den, der lægger sig i sofaen, lader forfængeligheden og fejheden sejre. Dér i sofaen tror man sig sikker på, at man ikke fejler. Natan kan ikke komme og påpege nogen fejl. Men det uengagerede sofaliv er en fejl. Det kristne menneske er kaldet til at engagere sig, til at leve for andre end sig selv, til at være med til at virkeliggøre Guds rige.

Det særlige kristne mod består i modet til at lade sig dømme. Til at turde holde fast i, at jeg som menneske er kaldet til et liv i næstens tjeneste, også selvom jeg langtfra altid formår at leve op til det. Der er en sandhed uafhængig af min egen personlige formåen. Hvis Prokrustes havde hørt næstekærlighedsbuddet, ville han gradbøje og klippe i det, så han selv kunne leve op til det. David, som er blevet klogere, visere, vil holde fast i, at det er sandheden og ydmygt bekende, at det er sandheden, også selvom jeg ikke selv lever op til det.

De fleste af os har haft mange oplevelser à la Davids, hvor vi har fundet ud af, hvor blinde vi har været. Måske har der været en Natan, der har hjulpet os på vej til større indsigt, måske opdager vi det selv i brutale virkelighedskonfrontationer. Den dom, der falder over vores fejltagelser, og som gør os klogere, er Guds dom. Tag ikke fejl. Guds

domshammer falder dagligt i takt med alle vores egne domfældelser. Gud ske tak og lov for det, for det er i Guds dom, vi møder Guds nåde. Når vi ser i Natans spejl og erkender vores fejl, vælder nåden ned over os som en sværm af spætter, der hakker løs for at udvide vores tunnelsyn og nedbryde vores indskrænkede livsrammer, åbne os til et liv rigere, end vi forstår.

Tænk bare på den største fejl, vi mennesker har begået. Den, vi samles om her i kirken og bekender os skyldige i: Vi dømte Gud til døden. ”Korsfæst ham, korsfæst ham”. Den dom vi troede, vi fældede over ham, fældede vi over os selv. Men da Gud sprængte dødens lænker, sprængte han også vores livsbegrænsende virkelighedsopfattelser og gjorde os åbne for hans nådige kærlighed. Så den solbadende mor har ret, når hun har tatoveret *Kun Gud kan dømme mig* mellem sine skulderblade. Men den sætning kan ikke stå alene. Den skal suppleres: Og det har han gjort. Ja, det gør han hele tiden.

Dommen lød: vi tog fejl

Men det var i den fejltagelse, at vi blev klogere på Guds nåde, på næsten og på os selv, vores liv.

Det var hun desværre for slank til at få tatoveret, og det gælder for prædikanter som for Prokrustes, hvis man trækker i mennesket for at få dem til at passe til prædikenen, så gør vi vold på både mennesker og Guds overmåde virkelighed.

Rikke Juul

Rosenvængets sogn

Salmer:

28, 276, 313, 295, 428, 752